

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Gordana Popović
Zvanje	Stručni suradnik-pedagog
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	Tehnička škola i prirodoslovna gimnazija Ruđera Boškovića iz Osijeka
Adresa elektroničke pošte	gord.popovic@gmail.com
Naslov Metodičkih preporuka	Interkulturnost i diskriminacija
Predmet (ili međupredmetna tema)	Međupredmetna tema građanskoga odgoja
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	Može se izvoditi u okviru predmeta povijesti (Deklaracija o ljudskim pravima), sata razrednika (Ljudska i dječja prava) izvannastavne aktivnosti :Kulturna baština
Razred	1.razred gimnazije ili 1.razred četverogodišnjih i trogodišnjih programa
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	4.ciklus Domena A ljudska prava g.o.o.A.4.3.Promiće ljudska prava Navodi prilike i mogućnosti vezane uz ljudska prava u kojima može sudjelovati kao aktivan građanin zajednice. Predlaže načine organiziranja akcija u zajednici vezane uz pitanja ljudskih prava. Vrednuje provedene aktivnosti i svoj doprinos u njima. Zalaže se za ostvarivanje pozitivnih promjena u zajednici. Zalaže se za interkulturnost. Preporuke za ostvarivanje ishoda – upoznati javnost s načinima aktivnoga sudjelovanja i zaštite ljudskih prava koja su im povrijedena u zajednici – istraživati ljudska prava i sudjelovati u njihovu promicanju tijekom projekata (Projekt građanin, simulacija sjednice Hrvatskoga sabora, simulacija suđenja) – sudjelovati na radionici Prevencije trgovanja ljudima
Tijek nastavnog sata	U uvodnom dijelu sata voditelj pedagoške radionice

	upoznaje učenike kako ćemo provoditi sat. 1. Učenici klupe i stolce poslažu u krug. Između stolaca ostaviti dovoljan razmak i mogu birati pokraj koga će sjediti u krugu. Razgovarati o pravilima kojih se treba pridržavati u radionici: Poštujem sebe i druge. Pozorno slušam, ne prekidam. Njegujem pouzdanost. Odgovoran/a sam za vrijeme. Kažem ako mi nešto smeta. Imam pravo ne sudjelovati... Kroz razgovor i postavljanje otvrenih pitanja dovesti učenike do promišljanja o tome postoje li danas, na početku 21.stoljeća, ljudi koji su isključeni iz društva, građani „drugog“ reda, odnosno građani koji su marginalizirani i na neki način diskriminirani te kako kao aktivni građani možemo participirati u našem demokratskom društvu. Najaviti cilj sata - Promocija kulturne raznolikosti- Razvijanje interkulturalnih kompetencija na dinamičan, zabavan i kreativni način- Poticanje prihvaćanja različitosti i pravednosti u odnosima s drugima i drugačijima Glavni dio sata: četiri aktivnosti Završni dio sata Zaključak Provedena radionica, završava porukama kako je važno očuvati svoj identitet, potom kako predrasude o drugim i drugačijima vode k diskriminaciji, različitosti su poželjne, kako je Europa multikulturalna i da je važno participirati u demokratskom društvu. Poštivajući ljudska prava i dostojanstvo ljudi koji žive oko nas već sudjelujemo u zaštiti i promicanju ljudskih prava.
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	Prva aktivnost: Uvodna igra: Catch a finger (Uhvati prst) Cilj igre je uhvatiti prst osobe pored sebe. Učenici su

dobili uputu ustati i podignuti kažiprst te na znak voditelja „hvpatati“ susjedov prst. Osoba čiji je prst uhvaćen miče se i nije više u krugu i igri. Krug se smanjuje i na kraju ostaje jedan sudionik koji je pobjednik igre. Ova aktivnost je izaziva smijeh i žamora te stvara pozitivnu atmosferu.

Druga aktivnost:

Učenici sjede u krugu, a voditeljica pokazuje Sliku 1. te pitala učenike na što ih ona asocira...Odgovori bi bili: mir, jednakost, ravnopravnost, različitost, ljudska prava.

Voditeljica potom vođenim razgovorom komunicira s učenicima koji su dobili informaciju da se Međunarodni dan ljudskih prava obilježava svakog 10. prosinca u godini. Govori se i o Općoj deklaraciji o ljudskim pravima koja je jedna od prvih dostignuća Ujedinjenih nacija nastalih nakon 1948.godine.Učenici potom nabrajaju koja sva ljudska prava znaju i zaključe kako „svatko ima pravo na život, slobodu i osobnu sigurnost“.

Treća aktivnost (vježba je prilagođena prema predlošku iz priručnika Skupina autora,(2014.), Znam, razmišljaj, sudjelujem, Priručnik za nastavnike: Pomoći u provedbi građanskog odgoja i obrazovanja, Centar za mirovne studije, Zagreb, str.115 -116)

Voditeljica nasumično dijeli kartice s ulogama koje je prethodno pripremila te izjavila kako su uloge tajne i nije dopušteno razgovarati. Učenici koji nisu dobili uloge (5 ili 6) promatrači su, koji trebaju bilježiti svoje osvrte na proces. Ostali nekoliko minuta razmišljaju o svojim ulogama. Voditeljica ljepljivom trakom obilježava početnu poziciju iza koje su učenci stali jedno pored drugoga na zamišljenu crtu. Kaže im se da naprave korak naprijed ukoliko je njihov odgovor na iznesenu tvrdnju voditeljice potvrđan.Ukoliko je odgovor „ne“, ostaju na mjestu.

Promatrači na temelju odgovora pokušavaju odgometnuti tko igra koju ulogu. Javno izlažu.

Nakon posljednje tvrdnje slijedi evaluacija. Voditeljica vodi razgovor i učenici odgovaraju na pitanja:

Kako ste se osjećali koračajući naprijed/ostajući na mjestu? (očekovani odgovori učenika bi bili od „osjećam se moćno“ do „osjećam se jadno“)

Koliko je onima koji su brzo koračali naprijed trebalo da uvide da neki ne prate njihov korak? (očekivani odgovori

	učenika: uglavnom „vrlo brzo“) Koliko je bilo teško uživjeti se u različite uloge? (očekivani odgovori učenika: „ovisno o ulozi“) Koja su se ljudska prava najviše kršila? (odgovori učenika: „pravo na ljudsko dostojanstvo, izbor zaposlenja, pravo na jednaku plaću za jednak rad, pravo na uživanje dobrobiti znanstvenog i tehnološkog napretka, pravo na visoko obrazovanje na temelju sposobnosti i dr.“) <i>Prilog:</i> kartice uloga i situacije (uloge i tvrdnje mogu se mijenjati i oblikovati prema svakodnevnicima) Po završetku aktivnosti učenici su se vratili u prvotni položaj. Neki učenici mogu komentirati kako su zadovoljni dodjeljenim ulogama. Voditi razgovor o tome zbog čega je to tako i dati mogućnost učenicima koji to žele iznositi svoja razmišljanja.
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	<i>Odabratи neku fotografiju npr. Međunarodni dan ljudskih prava te je pokazati učenicima (slika 1)(2.aktivnost)</i> <i>Prilog:</i> Tvrdnje: Nikad se nisi suočio/la s ozbiljnim nedostatkom novca. Živiš u dobro uređenom stanu ili kući s internetsom, mobitelom , televizorom. Tvoj jezik, kultura i religijsko opredjeljenje izazivaju poštovanje kod drugih. Nisi osjetio što znači biti diskriminiran. Svako ljeto ideš na odmor. Možeš se zaljubiti i biti s osobom koju odabereš. Ne brineš se puno za budućnost . Imaš često novi komad odjeće na sebi. U društvu si poštovan/a. Primjeri uloga:

	samohrana majka	Romkinja koja ima petero djece	mladeži trenutno vladajuće stranke
	Sin doktora medicine s privatnom ordinacijom	Nedavno otpušten konobar (43 godine)	Tražitelj azila iz Sirije
	Mladić s invaliditetom, kreće se u kolicima	Umirovljena žena (64 godine), bivša nastavnica povjesti	Homoseksualan mladić (17 godina) živi u selu.
	Vlasnica modne agencije	Influencer (16 godina) ide u školu	Nogometaš trenutno najboljeg kluba u državi
	Visokoobrazovna djevojka koja posljednjih 17 mjeseci traži posao	Građevinski radnik (55 godine) radi šest mjeseci bez plaće.	HIV pozitivan mladić (20 godina) ovisnik o osvježivačima prostora, živi na cesti.
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	U završnoj aktivnosti učenici na papiru trebaju napisati po jednu rečenicu o tome u čemu su bili dobri i što mogu učiniti kako bi bili još bolji. (samovrjednovanje) Kviz Kahoot (pet pitanja)		
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	Odabratи jedan odgovor na pitanje: Kako osobno promičem ili mogu promicati ljudska prava te ga razraditi na 4 dijela Projekta građanin. Napisati o svakom najviše pet rečenica . Uočavanje problema? Moguće rješenje? Odabranо rješenje ? Akcijski plan?		

DODATNI ELEMENTI ¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	Poveznice sa međupredmetnom temom održivog razvoja u domeni dobrobiti i povezanosti 4.ciklus (1. i 2. raz. sr. škole)
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Igre uloga
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	Provjeriti s učenicima jesu li razumjeli svoje uloge i mogu li ih opisati
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	Esej na temu: Primjer diskriminacije u medijima
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa ????	Vršnjačko vrednovanje u paru (listić): nejasan 1 2 3 4 5 jasan irelevantan 1 2 3 4 5 relevantan neprovediv 1 2 3 4 5 provediv ne može utjecati na promjene 1 2 3 4 5 može utjecati.... Teško dokazati 1 2 3 4 5 lako dokazati
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	Projekt građanin (jedan primjer diskriminacije) Uočavanje problema Moguća rješenja Naše rješenje Akcijski plan Jedan školski sat
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	http://zdraviportal.ba/danas-je-medunarodni-dan-ljudskih-prava-svi-imamo-jednaka-prava/ (zadnji put viđen 5.6.2019. u 11,30
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	LITERATURA I DRUGI IZVORI Skupina autora,(2004.), Kompas, Priručnik o odgoju i obrazovanju mladih za ljudska prava, Europski dom Slavonski Brod, Slavonski Brod

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.